

Eudokia Fil
ul. Gracjarska 109
37-400 Strzyżów

Strzyżów, dnia 05. 06. 2004

Rada Główna
Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
Warszawa

W związku z pismem Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego
Wydziału Polityki Społecznej Nr SX - 0052/4/10/04
z dnia 15. 06. 2004r. przesyłam następujące dokumenty

- 1) projekt plastyczny
- 2) treść tablic memoriatywnych
- 3) Oświadczenie z rezygnacji odlegu wokół pomnika
- 4) Kopia pisma Wojewódzkiego Konservatora Zabytków

Jednocześnie informuję, iż komplet niezbędnych dokumentów
poważ. nr. 1 przesyłam w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim
Komitet Ochrony Pamięci i Męczeństwa.

Uważam, iż dotychczasowa dokumentacja powinna być
przekazana w całości do Biura Rady KOPWiM w Warszawie
Proszę o pilne załatwienie mojej prośby

z pozdrowieniem

Eudokia Fil

Budokia Fil
ul. Gracjowska 109
37-700 Przemyśl

Przemyśl, dnia 05.07.2004.

Jan
Andrzej Jędrzejczyk
Przewodniczący Rady Głównej
Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
Warszawa

Ja Budokia Fil - Łaszyn ur. dnia 9 marca 1925 roku
c. Grzegorz i Marii - wieś Gorajec gm. Cieszanów, pow. Lubaczów
świadczam, że jestem bezpośrednim spadkiem pacyfiki
wsi Gorajec dnia 06 kwietnia 1945 roku.

Wraz z moją rodziną patrzyłam śmierci w oczy.
rodzina składała się

1) Anastazja Łaszyn	ur. 1918 r.	zm. 1989 r. Ukraina
2) Budokia Łaszyn-Fil	ur. 1925 r.	Polska
3) Maria Łaszyn	ur. 1929 r.	zm. 1954 Ukraina
4) Romana Łaszyn	ur. 1933 r.	Ukraina
5) Agata Łaszyn	ur. 1935 r.	Ukraina
6) Emilia Łaszyn	ur. 1938 r.	Ukraina
7) Anna Łaszyn	ur. 1940 r.	zm. 1997 Ukraina

Budokia Fil

Fil Gudokia
ul. Brochowską 109
37-700 Dżemysł

Dżemysł, 22.07.2003

Główny Pan
Wojewoda Podkarpacki
Wojewódzki Komitet
Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
w Rzeszowie

Prośba

W związku z opóźnionym dostarczeniem na mój adres od Gminy
Gieszanów Decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospoda-
rowania terenu, oraz "Umowy" dotyczącej zgody na dysponowanie
nieruchomością podczas budowy Nagrobka (Pomnika) na cmentarzu
w Gorajcu upamiętniającego śmierć około 200 osób, które zginęły
od 1942 - 1947 roku informuję, że uzupełniam następujące braki:

- 1) Umowa Nr 1 2003
- 2) Fil Gudokia uchodząca za fundatora Nagrobka (Pomnika)
- 3) Inskrypcja na brodzikowej tablicy wym. 25 x 60 cm. brzmieniem polskim:
Ofiarom wsi Gorajec, które zginęły śmiercią tragiczną od 1942-1947
z modlitwą Niezmienny Jm Piekój

Na tej samej tablicy niżej napis w języku ukr. te same słowa:
Lestram sela Horajec, (taki) jaki zginuły tragiczno від 1942-1947 r.
z ceremonii pogrzebowych "Niezmienna Pamiątka"

Gorajcem naszym (rodziną ofiar) zyczeniem jest żeby do końca
m-ca sierpnia 2003 r. to dzieło zostało wykonane.
Upokojenie proszę jako fundator tego Nagrobka (Pomnika)
o pozytywne załatwienie naszej prośby

z poważaniem

Fil Gudokia

**RADA OCHRONY
PAMIĘCI WALK I MĘCZEŃSTWA**

**SEKRETARZ
Andrzej PRZEWOŹNIK**

R- IV/2607/374-5/2004

Warszawa, 30 sierpnia 2004 r.

Pan
Marek ŁAGOWSKI
Sekretarz WKOPWiM
Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego
ul. Grunwaldzka 15
35-959 RZESZÓW

Szanowny Panie Sekretarzu,

Nawiązując do naszego poprzedniego pisma znak R-IV/1280/374/2004 z 27 maja br. w sprawie zaopiniowania projektu upamiętniania w Gorajcu (gm. Cieszanów) mieszkańców wsi narodowości ukraińskiej, którzy zginęli w latach 1942-1947, po dokonaniu oceny dokumentacji uzupełniającej wniosek Pani Eudokii Fil w tej sprawie oraz dokładnym rozpoznaniu faktów na podstawie literatury naukowej oraz ustaleń Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie, uprzejmie informuję o stanowisku Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w przedmiotowej sprawie.

Rada OPWiM pozytywnie opiniuje ideę wzniesienia pomnika cywilnych mieszkańców wsi Gorajec, którzy zginęli 6 kwietnia 1945 r. To tragiczne wydarzenie znajduje potwierdzenie w źródłach. Pragnę zaznaczyć, że forma pomnika, w szczególności treść napisu inskrypcyjnego, winna być zmieniona stosownie do uwag merytorycznych Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Najistotniejsze wydaje się wyeliminowanie z niego treści nie znajdujących potwierdzenia w faktach.

Wątpliwości Rady OPWiM budzi także opracowana przez Panią Eudokię Fil lista nazwisk mieszkańców Gorajca narodowości ukraińskiej, wśród której znajdują się także osoby należące do UPA, które dopuściły się na współmieszkańcach Gorajca narodowości polskiej czynów zbrodniczych, określanych jako zbrodnie wojenne. Idea upamiętnienia tych osób na pomniku nie może liczyć na akceptację ze strony Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Pozwalając sobie zaproponować nową treść napisu inskrypcyjnego na głównej tablicy memoratywnej (treść ukraińska odpowiednio) – j.n., uprzejmie proszę o nadesłanie do Rady OPWiM kompletnej listy ukraińskich mieszkańców Gorajca, z wyłączeniem osób, które należały do Ukraińskiej Powstańczej Armii.

PAMIĘCI
MIESZKAŃCÓW WSI GORAJEC
KTÓRZY ZGINĘLI ŚMIERCIĄ TRAGICZNĄ
6 IV 1945 r.

Z wyrazami szacunku

Do wiadomości:
Pani Eudokia FIL
Ul. Grochowska 109
37-700 PRZEMYŚL

SEKRETARZ

Andrzej Przewoźnik

00-926 Warszawa, ul. Wspólna 2, tel. 628-45-04, fax 628-03-75, 628-35-82
e-mail: rada@radaopwim.pl http://www.radaopwim.pl

**PODKARPACKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W RZESZOWIE**

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów
skr. poczt. 297

S.X – 0052/4/10/04

Rzeszów, 2004-09-10

Pani

Eudokia Fil

*ul. Grochowska 109
37-700 Przemyśl*

W związku z kontynuacją uzgodnień dotyczących wydania opinii w sprawie projektu wzniesienia upamiętnienia we wsi Gorajec (gm. Cieszanów), Wydział Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie informuje, że Pani wniosek został skierowany do Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie.

Rada OPWiM pozytywnie odniosła się do samej idei wzniesienia pomnika upamiętniającego cywilnych mieszkańców wsi Gorajec, którzy zginęli 6 kwietnia 1945r. To tragiczne wydarzenie znajduje potwierdzenie w dokumentach historycznych. Pragnę jednak podkreślić, że forma pomnika, a w szczególności treść napisu inskrypcyjnego, winna być zmieniona stosownie do uwag merytorycznych Rady. Najistotniejsze wydaje się wyeliminowanie z niego treści nie znajdujących potwierdzenia w źródłach.

Wątpliwość Rady OPWiM budzi opracowana przez Panią lista nazwisk mieszkańców miejscowości Gorajec, wśród której znajdują się m.in. nazwiska osób należących do UPA, które dopuściły się czynów zbrodniczych (określanych jako zbrodnie wojenne) na polskich współmieszkańcach Gorajca. Rada zaproponowała nową treść napisu inskrypcyjnego na głównej tablicy memoratywnej (treść w języku ukraińskim odpowiednio)

PAMIĘCI
MIESZKAŃCÓW WSI GORAJEC
KTÓRZY ZGINĘLI ŚMIERCIĄ TRAGICZNĄ
6 IV 1945R.

Jednocześnie proszę o nadesłanie do Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie kompletnej listy ukraińskich mieszkańców Gorajca, z wyłączeniem osób, które należały do Ukraińskiej Powstańczej Armii. Dokumenty te są niezbędne do wydania ostatecznej opinii przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

mgr Marek Łagowski

**WOJEWÓDZKI ODDZIAŁ
SŁUŻBY OCHRONY ZABYTKÓW**
z siedzibą w Przemyślu
ul. Jagiellońska 29
tel./fax 878-61-78 lub 878-59-44
37-700 PRZEMYŚL
NIP 796-20-71-176

SOZ-1-4156/51/03

Przemyśl, 22 październik 2003 r.

**Podkarpacki Urząd Wojewódzki
w Rzeszowie
Wydział Polityki Społecznej**

W związku z toczącą się sprawą zezwolenia na postawienia pomnika upamiętniającego 200 osób, które zginęły w l. 1944-1947 w Gorajcu, projektowanego na zabytkowym cmentarzu greckokatolickim w m. Gorajec (wpisanego do rejestru zabytków pod nr A-774), wniesionej pismem Pani Eudokii Fil w dniu 20.03.2002 roku, uprzejmie proszę o informację, czy sprawa ta jest rozpatrywana przez Wojewódzki Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Wcześniej wydałem pozytywną opinię dot. usytuowania i projektu pomnika, została także wydana przez Burmistrza Gminy i Miasta w Cieszanowie decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania dla pomnika. Pani Eudokia Fil złożyła dnia 22.07. 2003 r. wniosek o wydania zezwolenia na prace, który, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 1988 r. o Radzie Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, powinien być rozpatrzony po wcześniejszym zapoznaniu się przez organ wydający decyzję z treścią opinii Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Podkarpacki Wojewódzki
Konserwator Zabytków
mgr Mariusz CZUBA

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) Pani Eudokia Fil, ul. Grochowska 109, Przemyśl
- 3)teczka obiektu
- 4) a/a

Eudokia Fil
ul. Grochowska 109
37-700 Przemyśl

Przemyśl 2004-12-15

**PODKARPACKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w RZESZOWIE**

**Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
Pan mgr Marek Łagowski**

Wyjaśnienie

W odpowiedzi na pismo z dnia 10-09-2004 znak SX 0052/4/10/04, jako działająca z upoważnienia byłych mieszkańców wsi Gorajec, gm. Cieszanów i wnioskodawczyni postępowania w sprawie upamiętnienia cywilnych mieszkańców tej wsi, którzy zginęli tragicznie w latach 1942-1947 informuję, że nie jestem wtajemniczona w sprawy UPA i nie mam prawa czynić sądu i samodzielnie eliminować jakiejkolwiek nazwisk z listy osób podanych przeze mnie.

Postanowiłam zapoznać niektórych byłych mieszkańców wsi Gorajec z treścią pisma przesłanego na mój adres przez Pana Dyrektora mgr Marka Łagowskiego – sekretarz Pan Andrzej Przewoźnik - Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (R IV/2607/374-5/2004).

My byli mieszkańcy wsi Gorajec wnioskujemy, jeśli ROPWiM pozytywnie opiniuje ideę wzniesienia pomnika tylko tym mieszkańcom, którzy zginęli dnia 6 kwietnia 1945 r. to domagamy się, aby w zaproponowanej przez ROPWiM inskrypcji była podana prawda od kogo zginęli, gdyż na to są potwierdzenia w źródłach i świadkami są pozostali członkowie rodzin.

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że źródła nie podają prawdy - jest zawyżona liczba zabitych. Natomiast w sporządzonej przeze mnie liście umieściłam nazwiska tych osób, którzy zginęli od 1942-1947 w różnym czasie od różnych formacji zbrojnych także nalotu samolotów radzieckich dnia 22 lipca 1944 r. i później, stąd w podanej inskrypcji nie mogłam podać dokładnie od kogo zginęli lecz ogólnie, same imiona i nazwiska.

Uważamy, że to, co czyniło polskie podziemie i legalne Wojsko Polskie również było ludobójstwem i zbrodnią przeciw ludzkości.

Uważamy również, że ROPWiM, jak też Instytut Pamięci Narodowej powinni do tych naszych starań podchodzić obiektywnie, bez uprzedzeń oraz przestrzegać obowiązującej zasady równości wszystkich obywateli wobec prawa, zgodnie z zasadami zawartymi w art. 32 i art. 35 oraz 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski.

Przedstawiony pomnik do zaopiniowania przez ROPWiM nie jest pomnikiem czci i chwały, lecz symboliczną mogiłą dla tych, co zginęli tragicznie w latach 1942-1947.

Proszę o pozytywne rozpatrzenie tej sprawy.

Z poważaniem

Eudokia Fil

**PODKARPACKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W RZESZOWIE**

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów
skr. poczt. 297

S.X – 0052/4/10/04

Rzeszów, 2004-12-27

Pan

Andrzej Przewoźnik

Sekretarz Rady OPWiM

Warszawa

W związku z kontynuacją uzgodnień dotyczących wydania opinii w sprawie projektu wzniesienia upamiętnienia we wsi Gorajec (gm. Cieszanów), Wydział Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie informuje, że sugestie Rady OPWiM zawarte w piśmie z dnia 30 sierpnia 2004r. znak: R-IV/2607/374-5/2004 zostały przekazane Pani Eudokii Fil – wnioskodawczyni upamiętnienia, pismem z dnia 10 września br.

W odpowiedzi otrzymaliśmy wyjaśnienie z dnia 15 grudnia br, które przekazujemy w załączeniu.

z wyrazami szacunku

Załącznik 1

Do wiadomości:
Eudokia Fil
Przemysł

**Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej**

mgr Marek Łagowski